

נגה לינצ'בסקי, עפ"ע

נגה לינצ'בסקי, עפּעוּף

מח מרחף לכדו על פני התהום.

אבל עכשיו נבקעים בעצמות המצח

שני פצעים עמוקים, עיניים –

העיניים המלשינות לפניו

על העולם: הרי כאן, לפניו, משתרע

עולם גמור ומוצק...¹

יש לראות בתערוכה עפּעוּף של נגה לינצ'בסקי, המוצגת במשכן לאמנות בעין חרוד, פרק נוסף בעיסוקה בשאלות של גוף, כישות פזיזת, וביחס בינו לבין תחושה ורגש. בתערוכה "Dear Hunter" (2000), פרסה לינצ'בסקי גוף עבודות רגיש וחושפני בו הומשלו יחסי צייד-ניצוד להבלטת רגשות של שבירות ופגיעות. שנה מאוחר יותר, בתערוכה "שוטטות", היא הציגה רישומי אלות יווניות גדומות איברים, אשר הבליתו העדר גופני: "במהלך הרישום נחשפה לעין 'הטראומה הכירורגית' של האלות: מה שנתפס בתרבות המערבית כאייקון של שלמות מוצג לעין במצב קטוע ופגום: הראש חסר פעמים רבות, הידיים קטועות, הרגליים גדומות והטורסו כולו משופד על עמוד ברזל על-מנת לשמור על יציבות ונראות זקופת-קומה"².

עתה, בתערוכתה הנוכחית, מתמזגים מרכיבי הגוף והנפש לאחדות אחת, דווקא על רקע עיסוקה של האמנית בתחומי מעבר כגון אלו שבין חושך לאור, חומר ורוח, מודע ותת מודע. בהשאלה מתורת הפסיכואנליזה, ניתן להשליך על טריטוריות ביניים אלה את המונח 'אובייקט מעבר' שטבע ויניקוט, וששימש לו לתיאור של חווית המעבר. ויניקוט מתייחס לתחום הביניים כמי שמתווך בין המציאות

הפנימית של האדם והחיים החיצוניים לו, "תחום שלא נתבע ממנו אלא להיות קיים כמקום מנוחה לאדם, הטרור במשימה האנושית המתמדת לשמור שהמציאות הפנימית והמציאות החיצונית יהיו נפרדות, ועם זה קשורות בקשרי גומלין"³. לדידה של לינצ'בסקי משמשת האמנות כאמצעי מתווך. היא זו המשמשת לה למיפוי היחסים שבין מרחבי נפש פנימיים וחיצוניים המעסיקים אותה. באחד מחלקי התערוכה, חדר מדורג בעל אופי רחמי, מלקטת לינצ'בסקי דימויים שונים – וילון התוחם מיטה, שולחן אור ושקפים, מפקיעה אותם משימושם הפונקציונלי ומשילה מעליהם כל אפיון מייד. קולות רקע הבוקעים מבעד לוילון האטום וממלאים את חלל החדר מסתברים, אט אט, כהדרכה קולית לפקחת עיניים שאינה טבעית: "לעצום עיניים / לפקוח עיניים / להביט למעלה למטה / למעלה למטה / למעלה למטה / למעלה למטה / למעלה למטה / מרכז ולעצום עיניים / לפקוח עיניים ולעפּעפּ, טק, טק, טק, טק...."

המנטרה החוזרת על עצמה מפנה את המבט לעבר הפעולה הטריטוריאלית של פקחת העיניים ומטעינה אותה באיכויות של לידה מחדש. רגע פקחת העיניים, כרגע של התפכחות, הופך לציר מרכזי בתערוכה. קרן שמש ראשונה החודרת מבעד לחרכי התריס הינה מטאפורה יפה לכך. האור הכתום, כצבעו של הזמן שבין השמשות, הוא הכתום המצוייר על הגרונד הלבן, הגולמי, בסדרת הציורים שאותם יצרה האמנית בשנים 03-2002. אלו הם בדים רפויים (שאינם מתוחים על מסגרת מתיחה) עליהם היא שרטטה באמצעות צבע מדולל, שקוף ונוזלי, תווי פנים נמוגים וכפות ידיים במגוון תנוחות. ביומניה מאותה תקופה מתוארים שלבי העבודה שליוו את ציוריה אלה: "12.5.02, פנים ישנות רכות. לעבוד עם טרפנטין וסמרטוטים, מחיקה, בנייה ומחיקה, ראייה חדה, ראייה מעורפלת, מבט פנימה, מבט החוצה"; "20.5.02, קודם לרשום פנים ואח"כ ידיים מכסות"; "6.6.02,

עבודה ברמת הנגיעה. יד חוסמת אוויר. יד מתפללת בקריאת שמע"; "8.10.02, בסופו של דבר מחקתי את הפנים. רציתי אותן בלתי מזוהות. מהלך העבודה נהיה רק רישום, מעין קו מיתאר לקונכייה. למשקפת". מדבריה ניכר הניסיון להיאחז ברגע החמקמק, במבע היצירה הנכון לו: כיצד מציירים התעוררות? איך מעבירים את מנעד הרגש שבין שינה לעירות? התשובה ניתנת בטקטיקה של כיבוש היעד ונסיגה ממנו. המחולל הופך להיות התוצאה. בעבודת הוידאו "עפּעוּף", שנעשתה מספר חודשים מאוחר יותר, ממלאות העיניים את פני המסך. הן המשמשות עתה ככלי הרישום הסמוי, המסמן את גבולות שדה הראיה. אליהן גם מצטמצמת חוויית המעבר שבין פנים לחוץ, שינה ועירות. הפנים מתרגלות את פקחת העיניים. העיניים בוחנות את גבולות הראייה. את גבולות האפשר.

יניב שפירא

דצמבר 2005

¹ דן פגיס, כל השירים, "מח", ירושלים, 1991, עמ' 200.

² טלי תמיר, "דיאנה / ארטימיס / חיי הציד או: חדר 22", גלריה הקיבוץ, תל-אביב, 2001.

³ ד. ו. ויניקוט, משחק ומציאות, 1996, עמ' 36.

משכן לאמנות ע"ש חיים אתר, עין חרוד

הקטלוג יוצא לאור לרגל התערוכה
נגה לינצ'בסקי, עפ"ע
חורף 2005

אוצר התערוכה: יניב שפירא
עיצוב והפקה: משה מירסקי
תרגום לאנגלית: ריצ'רד פלנץ'
צילום עבודות: אברהם חי
צילום וידאו: עמית גושר
הדפסה: דפוס רחש בע"מ, חיפה

תודות:

גרום אולפן הקלטות - יהודה מגילבסקי; VP "הפקות וידאו" -
יוסי רום; אופק - צילומי אוויר בע"מ - יאיר וידנפלד, רחל שמש,
לילך קרש; סטודיו "M" - מאיר כרמון, ארצ'ן גושר, חוה אבן,
רות מגידס; משפחתי ובני, איתי.

© משכן לאמנות ע"ש חיים אתר, עין חרוד, 2005

ציונים ביוגרפיים

1957	נולדה בישראל
	חיה ועובדת במכמורת
1981	תואר ראשון, אקדמיה לאמנות ועיצוב, בצלאל, ירושלים
מ'1982	הוראה, הדרת אמנות ושפות בהקמה של פרויקטים במסגרת החינוך הבלתי פורמלי. האחרון, בין השנים 1994-1998, במחלקה המטור-אונקולוגית ילדים, בבי"ח שיבא, תל השומר
1997	תואר שני, חינוך מיוחד ויעוץ, אוניברסיטת חיפה
מלגות	
1980	מלגת קרן שרת, קרן התרבות אמריקה ישראל, מלגת הצטיינות
1993	מלגת הצטיינות בלימודים, אוניברסיטת חיפה
תערוכות יחיד	
2000	"Dear Hunter", גלריה נחשון, קבוץ נחשון
2001	"שוטטות", גלריה הקבוץ, תל אביב
2005	"עפעוף", משכן לאמנות עין חרוד
תערוכות קבוצתיות	
1980	תערוכת מצטייני קרן שרת, גלריית תיאטרון ירושלים, ירושלים
2003	"מראות מכאן 2", אמנות ישראלית מאוספי המוזיאון ועוד, מוזיאון ישראל, ירושלים
2003	"די נשיים", משכן לאמנות, עין חרוד

רשימת העבודות (סדר העמודים מימין לשמאל)

List of Works (page numbering proceeds from right to left)

עמ' 1	ללא כותרת, 2005, שיקופית Untitled, 2005, slide
עמ' 4	ללא כותרת, 2002, שמן על בד, 27x27 ס"מ Untitled, 2002, oil on canvas, 27 x 27 cm.
עמ' 5	עפעוף, 2005, פריימים מתוך וידאו, 2 דקות 35 שניות, ללא סאונד Blinking, 2005, frames from a video, 2 mins. 25 secs, without sound
עמ' 6	ללא כותרת, 2003, שמן על בד, 60x380 ס"מ Untitled, 2003, oil on canvas, 60 x 380 cm.
עמ' 7	ללא כותרת, 2002, שמן על בד, 27x27 ס"מ Untitled, 2002, oil on canvas, 27 x 27 cm.
עמ' 8	ללא כותרת, 2002, שמן על בד, 27x27 ס"מ Untitled, 2002, oil on canvas, 27 x 27 cm.
עמ' 9	ללא כותרת, 2002, שמן על בד, 27x27 ס"מ Untitled, 2002, oil on canvas, 27 x 27 cm.
עמ' 12	ללא כותרת, 2002, שמן על בד, 27x27 ס"מ Untitled, 2002, oil on canvas, 27 x 27 cm.

diapason of feeling between sleep and wakefulness? Linchevsky adopts the technique of conquering the goal and retreating from it as a means. The agent becomes the outcome.

In the video work *Blinking*, made several months after the drawings, the eyes fill the entire screen. They now serve as the hidden drawing tool that designates the boundaries of the field of vision. To them, too, the experience of transition between inside and outside, sleep and wakefulness, is now reduced. The face exercises opening the eyes. the eyes explore the limits of sight, the limits of the possible.

Yaniv Shapira
December 2005

Chronology

- ~~1957~~ Born in Israel
Lives and works in Michmoret
- ~~1981~~ B.A., Bezalel Academy of Art and Design,
Jerusalem
- 1982 Since ~~Teaching instructions to initiate~~ of
various projects in the framework of informal
education. The last project was in 1994-1998,
in the Department of Children's Hemato-
Oncology at the Shiba Hospital, Tel Hashomer
- ~~1997~~ M.A. in Counseling and Special Education,
Haifa University

Scholarships

- ~~1980~~ Sharett Foundation Scholarship, America-Israel
Cultural Foundation, Scholarship for Excellence
- ~~1998~~ Scholarship for Excellence in Studies, Haifa
University

One-Artist Exhibitions

- ~~2000~~ "Dear Hunter", Nachshon Gallery, Kibbutz
Nachshon
- ~~2001~~ "Wandering", Kibbutz Gallery, Tel-Aviv
- ~~2005~~ "Blinking", Museum of Art, Ein Harod

Group Exhibitions

- ~~1980~~ Sharett Foundation Exhibition of Outstanding
Students, Jerusalem Theatre Gallery, Jerusalem.
- ~~2008~~ "Views from Here 2: Israeli Art from the
Museum Collection and Elsewhere", The Israel
Museum, Jerusalem
- ~~2008~~ "Sufficiently Feminine", Museum of Art,
Ein Harod

Museum of Art, Ein Harod

The catalogue is being published on the occasion of the exhibition

Noga Linchevsky, *Blinking*

Winter 2005

Exhibition Curator: Yaniv Shapira
Design and Production: Moshe Mirsky
English Version: Richard Flantz
Photographs of Works: Avraham Hay
Videography: Amit Goshier
Printing: Rahash Press Ltd., Haifa

Thanks to:

Groove Recording Studio – Yehuda Magilevsky; VP Video
Production – Yosi Rom; Ofek Aerial Photography Ltd. –
Yair Weidenfeld, Rachel Shemesh, Lilach Kresh;
Studio M – Meir Carmon, Archan Goshier, Eva Even,
Ruth Megids; my family and my son Itai.

© Copyright 2005 by Museum of Art, Ein Harod

¹ Dan Pagis, *Collected Poems*, "Brain" [in Hebrew],
Jerusalem, 1991, p. 200.

² Tali Tamir, "Diana / Artemis / The Life of the Hunter or:
Room 22" [in Hebrew], Hakibbutz Gallery, Tel Aviv, 2001.

³ D.W. Winnicott, *Playing and Reality*, London, 1982, p. 3.

Noga Linchevsky, *Blinking*

Brain hovers alone above the abyss.
But now, in the bones of the forehead,
two deep wounds gape open, eyes –
the eyes that inform his face
about the world: see, here, before him,
a solid, finished world extends...¹

Noga Linchevsky's exhibition, *Blinking*, on show at the Museum of Art, Ein Harod, should be seen as an additional chapter in her engagement with questions of body, as a physical entity, and in the relations between body and sensation and emotion. In the *Dear Hunter* exhibition (2000), Noga Linchevsky displayed a sensitive and exposing body of work in which hunter-hunted relations were likened to foregrounding of feelings of fragility and vulnerability. A year later, in the *Wandering* exhibition, she showed drawings of Greek goddesses with amputated limbs, which emphasized a bodily absence: "In the course of the drawing the eye was exposed to the goddesses' 'surgical trauma': what in Western culture has been perceived as an icon of wholeness is presented to the eye in a flawed and truncated state: the head is often missing, the hands and legs have been amputated and the entire torso is skewered on an iron pillar in order to preserve stability and an appearance of erect stance".²

Now, in the present exhibition, the elements of body and psyche blend into a single unity, paradoxically on the background of the artist's engagement with transition spheres such as those between darkness and light, matter and spirit, the conscious and the unconscious. Borrowing from psychoanalytical theory, we may project upon these in-between territories the term 'transitional object' that was coined by Winnicott, and which he used in order to describe the experience of transition. Winnicott relates to the in-between sphere as mediating between man's inner reality and the life that is external to him, "It is an area that is not challenged, because no claim is made on its behalf except that it shall exist as a resting-place for the individual engaged in the perpetual human task of keeping inner and outer reality separate yet interrelated."³

For Linchevsky, art serves as a mediating means. It is what she uses in order to map the relations between the psyche's inner and outer spaces, which engage her. In one of the parts of the exhibition, a room with stairs in it, womb-like in character, Linchevsky gathers together diverse images – a curtain that bounds a bed, a light table and transparencies – deprives them of their functional use and divests them of any immediate characteristic. Background voices that burst through the opaque curtain and fill the space of the room gradually turn out to be vocal instructions on opening one's eyes in an unnatural way: "Close your

eyes / Open your eyes / Look up, down / Up, down / Up, down / Up, down / Center and close your eyes / Open your eyes and blink, tack, tack, tack, tack..."

The mantra that repeats itself directs the gaze to the trivial act of opening one's eyes and charges it with qualities of rebirth. The moment of opening one's eyes, like a moment of sober realization, becomes a central axis in the exhibition. The first sunbeam that penetrates through the crevices of the shutter is a fine metaphor for this. The orange light, like the color of twilight time, is the orange that is painted on the raw, white ground in the series of paintings that the artist created in the years 2002-03. These are slack canvases (not stretched on a stretching-frame) on which, using thinned, watery and transparent paint, she drew vanishing facial features and hands in a diversity of postures. In her diaries from that period, she described the stages of work that accompanied these paintings: "12.5.02, a soft sleeping face. To work with turpentine and rags, erasure, building and erasure, sharp seeing, misted seeing, inward gaze, outward gaze"; "20.5.02, first to draw a face and then hands covering"; "6.6.02, work on the level of touching. A hand blocking air. A hand praying, reading the *Shema*"; "8.10.02, in the end I erased the face. I wanted it unidentifiable. The course of the work becomes only drawing, a kind of outline for a conch". From her words we can discern the endeavor to hold on to the elusive moment, in the creative utterance appropriate to it: how does one paint awakening? How does one convey the

Noga Linchevsky, *Blinking*